

Тренінг ефективного спілкування

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Кафедра: загальної та практичної психології

Затверджено: протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

LABORE ET ZELO

Дні, Час, Місце: згідно з розкладом

про викладача

І	Тимошенко Олексій Анатолійович
І	е-mail: tymoshenkooa@ndu.edu.ua тел.: (068) 130 22 54
Робоче місце	кафедра загальної та практичної психології (ауд. 217 нового корпусу)
Години консультацій	понеділок: 13:30 – 14:50

Опис курсу

Навчальна дисципліна «Тренінг ефективного спілкування» розроблені для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Курс розроблений для студентів, що прагнуть підвищити рівень ефективного спілкування в професійній діяльності. Таким чином, основна увага приділяється практичним навичкам, що лежать в основі комунікативної компетентності. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть: знати основні закономірності ефективного процесу спілкування, особливості невербальної та вербальної комунікації, специфіку перцептивного процесу в комунікативних ситуаціях.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі досягнуть таких програмних результатів:

ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Мета навчання

Освітній компонент знайомить із систематизованими уявленнями про особливості ефективного спілкування, комунікативну компетентність особистості та спрямований на розкриття психологічних механізмів та закономірностей процесу ефективного спілкування; сприяє оволодінню системою знань про сутність та функції спілкування. На практичних заняттях удосконалюються навички ефективної комунікативної взаємодії у колективі шляхом підвищення компетентності стосовно прийомів та методів ефективного спілкування, розв'язання конфліктів у професійній діяльності.

Після успішного закінчення дисципліни студенти будуть здатні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді Курс спрямований на розвиток компетентностей:

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних робіт (20 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80 год.) для студентів денної та заочної форм навчання.

Викладач використовуватиме проблемні та інтерактивні методи навчання: метод створення ситуації пізнавальної новизни, частково-пошуковий, дослідницький, дедуктивний та індуктивний методи, метод навчальної дискусії, контролю і самоконтролю. Навчання та викладання побудоване на компетентнісному і студентоцентричному підходах, базується на інтерактивному навчанні практичного спрямування у формах лекції

(традиційної, проблемної, лекції-презентації), практичних занять (робота з джерелами, проблемні ситуації, робота в парах, дискусія, мозковий штурм), самостійної та індивідуальної роботи здобувачів (опрацювання наукової літератури, нормативних документів, робота в Інтернеті).

Організація навчання

№	Назва теми	Обсяг годин	
		денна	заочна
1.	Психологія комунікативної компетентності особистості	2	2
2.	Психологічні закономірності ефективного спілкування.	2	2
3.	Особистість та роль в спілкуванні	2	2
4.	Спілкування як передача інформації	2	2
5.	Психологічні особливості вербального та невербального спілкування	2	2
6.	Емоційна сфера особистості в спілкуванні	2	2
7.	Перцептивні особливості спілкування	2	2
8.	Спілкування як взаємодія	2	2
9.	Конфлікт та стратегії вирішення конфліктної ситуації	2	2
10.	Рефлексія та діалогічність особистості в спілкуванні	2	2
Разом		20	20

Самостійна робота

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Результат навчання, що оцінюється	Бали	
	Денна	Заочна
Практичні заняття (написання і оформлення плану-конспекту навчального заняття, виконання практичних вправ; 5,5 б. за одне заняття на денному відділенні; 7 б. – на	24,5	14

заочному)		
Контрольна робота	25	18
Навчальний проєкт	20	10
Разом	100	

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладачки повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладачку та перейти до безпечного місця.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на платформі Уніком.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачкою дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі індивідуальної роботи є три дні до підсумкової форми контролю. Після цієї дати завдання не приймаються.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з діючим положенням про організацію освітнього процесу в університеті. Перескладання заліку відбувається за графіком, визначеним деканатом.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ імені Миколи Гоголя «Про академічну доброчесність»

(http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozenia_pro_akademichny_dobrochesnist.pdf).

Всю заплановану роботу студенти виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається студенту на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності. Інформація про

плагіат буде повідомлена декану та куратору.

Мобільні пристрої на заняттях використовуються з навчальною метою..

Поведінка в аудиторії. Поведінка здобувачів освіти визначається правилами техніки безпеки та загальноприйнятими нормами поведінки, які визначаються відповідно «Правилами внутрішнього розпорядку» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf), «Положенням про організацію освітнього процесу» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/onp2018.pdf) та «Етичним кодексом» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodex.pdf) ЗВО.

Вітається активність здобувача із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті.

Джерела для вивчення дисципліни

Основна

1. Девід В.Джонсон. Соціальна психологія. Тренінг міжособистісного спілкування /Пер. з англ. В. Хомика. – К. : Вид.дім КМ Академія, 2003. – 288 с.
2. Конфліктологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. юрид. спец. / Л. М. Герасіна, М. І. Панов, Н. П. Осіпова та ін.; за ред. професорів Л. М. Герасіної та М. І. Панова. - Х.: Право, 2002. – 256 с. 5.
3. Кайдалова Л.Г. Пляка Л.В. Психологія спілкування. Х.: 2011. – 132 с.
4. Кудін А. В. Психологія вирішення конфліктів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. В. Кудін. – Х. – К., 2006. – 320 с
5. Климчук В. О. Тренінг внутрішньої мотивації: результати апробації та структура / В. О. Климчук // Практична психологія та соціальна робота. – 2006. – № 10. – С. 52 – 59.
6. Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К.: Либідь, 2008. – 301 с
7. Максименко С. Д. Загальна психологія: навчальний посібник / С. Д. Максименко. – Вид. друге, перероб. та допов. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
8. Максименко С. Д. Технологія спілкування (комунікативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування) / С. Д. Максименко, М. М. Заброцький. – К.: Главник, 2005. - 112 с
9. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу. К. : 2007. – 448 с.
10. Нагаєв В. М. Конфліктологія: курс лекцій (модульний варіант): навчальний посібник / В. М. Нагаєв. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 198 с
11. Піз А. Мова рухів тіла / Аллан Піз, Барбара Піз. – КМ-БУКС, 2015. – 416 с.

12. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: навчальний посібник / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К.: Академвидав, 2005. – 448 с.
<https://westudents.com.ua/knigi/537-sotsalna-psihologiya-orban-lembrik-lb.html>
13. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с
14. Сайтерли І.А. Культура міжособистісних стосунків: навчальний посібник / І.А. Сайтерли. – К.: «Академвидав», 2007. – 239 с.
15. Скібська Л. І. Конфліктологія: навчальний посібник / Л. І. Скібська. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 384 с.
16. Трухін І. О. Соціальна психологія спілкування: навчальний посібник / І. О. Трухін. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 336 с.
17. Філоненко М. М. Психологія спілкування: підручник / М. М. Філоненко. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 224 с.
18. Федорчук В.М. Соціально-психологічний тренінг “Розвиток комунікативної компетентності викладача” Навчально-методичний посібник. К.: Абетка, 2003. – 240с.
19. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування: навчальний посібник / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид., випр. та допов. – К.: ВД «Професіонал», 2007. – 464 с.

Додаткова

1. Буган Ю. Експертиза як феномен культури управління / Буган Ю., Бондар О. // Управління освітою. – 2004. – №9(81).
2. Галян О. І. Психолого-педагогічна експертиза педагогічних ситуацій та конфліктів // Психолого-педагогічна експертиза: Тексти лекцій. – Дрогобич: Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2014. – С. 127–137.
3. Дерев'янка С. П. Психологічна експертизи іграшок, які сприяють розвитку емоційного інтелекту дитини // Вісник Львівського університету імені. Серія: Психологічні науки. – Львів: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – Випуск 7. – С. 30–37.
4. Єгорова Є. В., Заєць І. В., Ігнатович О. М. та ін. Психологічний аналіз педагогічної діяльності // Психолого-педагогічні технології відбору учнівської молоді до вищих навчальних закладів педагогічного профілю: монографія / [Єгорова Є. В., Заєць І. В., Ігнатович О. М., Кобченко В. І., Литвинова Н. І.,

- Марченко І. Б., Мерзлякова О. Л., Синявський В. В., Шевенко А. М., Татаурова-Осика Г. П., за ред. О. М. Ігнатович]. – К.: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2016. – С. 86–102.
5. Підласий І. П. Діагностика та експертиза педагогічних проектів [навчальний посібник] / Підласий І. П. – К. : Україна, 1998. – 343 с.
 6. Сухенко Я. В. Технологія організації, проведення та експертної оцінки соціологічного дослідження // Соціальний педагог. Журнал видавництва «Шкільний світ» Журнал видавництва «Шкільний світ» – 2008. - №9(21). – С. 3-10.
 7. Черезова І. І. Особливості психологічної експертизи іграшки // Психологічна експертиза: Навчальний посібник. – Бердянськ: БДПУ, 2018. – С. 90–92.